

Lunchwebinar Omgevingswet

De zeven tips

Deel 1 – Innoveren met samenwerken

Tip 1 van 7: Ga naar buiten

De Omgevingswet sluit aan bij de veranderende rol van de overheid. Het accent komt meer te liggen op het begeleiden en faciliteren van initiatiefnemers. Een kans om uitnodigingsplanologie te verankeren in de praktijk. Dat vraagt om meer en intensiever contact met bewoners, bedrijven en organisaties. Dat kan door vaker in de buurten en wijken te komen, bijvoorbeeld door af te spreken bij initiatiefnemers op locatie, kantoor te houden bij de wijkteams of deel te nemen aan een buurtschouw. Ook is het verstandig om een goede relatie op te bouwen met partners als de Omgevingsdienst, de GGD en het waterschap. Bijvoorbeeld op netwerkdagen en reguliere overleggen, maar daar hoeft het niet toe beperkt te blijven. Kortom: ga naar buiten!

Tip 2 van 7: Betrek uw collega's van het sociaal domein erbij

Met de Omgevingswet komt de gebruiker van de fysieke leefomgeving centraal te staan. De initiatiefnemer zou er geen last van moeten hebben dat er binnen de (keten)partners sprake is van verschillende expertises en sectoren. Plannen en ideeën moeten met een integrale blik bekeken worden - zelfs meer integraal dan ooit, nu er immers ook gekeken moet worden naar bijvoorbeeld gezondheid. Dit betekent een grote omslag in denken en doen. Niet alleen experimenten met uitnodigingsplanologie bieden daarbij inspiratie. Ook het sociaal domein heeft een grote cultuurverandering doorgemaakt, waarbij de focus is komen te liggen op het zelforganiserend vermogen. Dus gaat u aan de slag met de invoering van de Omgevingswet, dan is het goed om uw collega's uit het sociaal domein erbij te betrekken. Bijvoorbeeld door de programmamanager voor de drie decentralisaties uit uw gemeente op te nemen in de klankbordgroep voor de Omgevingswet.

Tip 3 van 7: Start met het bepalen van de ambitie (en niet als een kip zonder kop)

De Omgevingswet kan op veel verschillende manieren worden ingevoerd binnen uw gemeente. De ambitie bepaalt onder andere hoe uw Omgevingsvisie eruit komt te zien en wat het karakter van uw Omgevingsplan zal zijn. Gaat uw gemeente veel regels loslaten, werken met open normen of juist inzetten op verhoogde kwaliteit en regels? En gaat uw gemeente voor het digitale stelsel Omgevingswet bijvoorbeeld samenwerken met de buurgemeenten of de Omgevingsdienst? Het is handig om dergelijke keuzes eerst te maken, voordat u aan de slag gaat met de kerninstrumenten. Het bepalen van rol en ambitie is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van ambtenaren, wethouders, raden en samenleving.

De RolVastWijzer. Houvast om een heldere bestuurlijke koers te bepalen.

Wilt u ook aan de slag met het bepalen van uw bestuurlijke ambitie? Daar zijn verschillende tools voor, bijvoorbeeld vanuit de VNG. Ook kunt u gebruikmaken van de door BMC ontwikkelde [RolVastWijzer](#). Voor meer informatie: zie www.bmc.nl/omgevingswet.

Deel 2 – Innoveren met open normen

Tip 4 van 7: Maak gebruik van de ruime ervaring die er al is met open normen

Open normen zijn niet nieuw. Denk aan de veelgebruikte norm dat een bouwwerk moet voldoen aan *'redelijke eisen van welstand'* of dat een initiatief moet passen *'binnen het stedenbouwkundige beeld'*. Door te kiezen voor dit soort normen wordt de initiatiefnemer de ruimte geboden om het gewenste eindbeeld te realiseren. Het werken met open normen past dan ook goed bij de ambities van de Omgevingswet: het bieden van meer ruimte voor initiatieven, het vinden van integrale oplossingen en het werken met doelvoorschriften in plaats van met middelvoorschriften. Gaat u aan de slag met open normen, dan kunt u gebruikmaken van de ervaring die in uw gemeente al bestaat met dit type normen. Ook kunt u casuïstiek en jurisprudentie van andere gemeenten benutten. Zo kunt u nu al effectief aan het werk in de geest van de Omgevingswet.

Tip 5 van 7: Sta open voor creativiteit

Vele wegen leiden naar Rome. Dat geldt ook als u meer gaat werken met open normen. Niet de norm (x aantal parkeerplaatsen of y meter bouwhoogte), maar het gewenste doel (geen parkeeroverlast of de kwaliteit van het stedenbouwkundige beeld) komt centraal te staan. U kunt ook open normen opnemen die ingaan op de kwaliteit van het te doorlopen proces. Zo kan draagvlak bijvoorbeeld een gewenst doel zijn. Dit daagt initiatiefnemers uit om vroegtijdig naar draagvlak te zoeken. Door open te staan voor creativiteit van de deelnemers van het planproces kan de ruimtelijke kwaliteit van de fysieke leefomgeving toenemen.

Tip 6 van 7: Wees eerlijk naar de samenleving

Vaak wordt er gedaan alsof er een tegenstelling bestaat tussen gesloten normen die veel rechtszekerheid bieden en open normen die weinig rechtszekerheid bieden. In de praktijk wordt er echter met grote regelmaat afgeweken van de geldende normen in het bestemmingsplan. Vroeger (vóór 2008) met de artikel19-procedure en nu met het projectbesluit en de andere afwijkingsbesluiten, binnen- en buitenplannen. Met gesloten normen ben je als belanghebbende dus ook niet gevrijwaard van nieuwe initiatieven. En bij open normen zullen plannen ook beoordeeld worden, maar dan op de vraag of ze passen bij het gewenste eindbeeld: een redelijke mate van welstand of inpassing binnen het stedenbouwkundige beeld. Het is van belang om het gesprek daarover vroegtijdig en oprecht te voeren.

Tip 7 van 7: Vertrouw op de bestuurlijke afweging

De Omgevingswet wil meer ruimte bieden voor bestuurlijke afweging. In de huidige praktijk zijn besluiten nog al eens weggestopt achter ingewikkelde regels en procedures. Met de Omgevingswet worden ruimtelijke afwegingen weer politieke keuzes over de wenselijkheid van een ontwikkeling. De ruimtelijke ordening komt daarmee weer in het hart van het publieke debat terecht. Door uw raad en bestuur vanaf het begin van het implementatietraject te betrekken bij de Omgevingswet ontstaat er wederzijds vertrouwen tussen bestuur en samenleving.

Bent u klaar voor de Omgevingswet? Een stappenplan in één week

U wilt aan de slag met de Omgevingswet, maar u wilt meer inzicht in de stappen die nodig zijn. Wat mag u echt niet vergeten, wat moet nu en wat kan ook nog wel even wachten? Met het 'Stappenplan in één week' krijgt u snel een concreet en overzichtelijk stappenplan. Het plan vormt de basis voor besluitvorming door uw directie, college en raad. Meer weten? Kijk op www.bmc.nl/omgevingswet-stappenplan/.

Contact

Wilt u meer weten over de Omgevingswet? Of doorpraten over wat BMC kan betekenen voor uw organisatie? Neem contact op met Joris Stok via 033 496 5200 of per e-mail: jorisstok@bmc.nl.